

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, ul. Biskupia 4. Telefon: Redakcja 73, Administracja 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2—3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1—3 popoł. Administracja czynna od godz. 9—3 popoł. Redakcja nie wchodzi w relacje z urzędami. Wydatki wydawnicze przyjąte od godz. 1—3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 30.750. Drukarnia — ul. Biskupia 4. Telefon 6-40.

OGŁOSZENIA: ogłoszenia o nabyciu nieruchomości — 3 zł, z odbiorą w administracji 3 zł 50 gr. Zaproszenia 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz wierszowy przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem — 30 gr., kronika redakcyjna, komunikaty — 20 gr., ogłoszenia o nabyciu nieruchomości — 30 gr., za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zamieszczenie ogłoszenia 25%, w ogłoszeniach niecierpiących i biurowych 25%, zaproszenie 100%, wstępny 25%. Dla poszukujących pracy 50% za numer dowodowy 15 gr. Układ ogłoszeń 6-cio kolumnowy, za tabele 10-cio kolumnowy. Administracja rezygnuje z prawa własności druków ogłoszeń.

BUDŻET WILNA NA R. 1933 - 34

Projekt preliminarza budżetowego m. Wilna na r. 1933/34 w wydatkach zwyczajnych wynosi w zaograniczeniu 7.230 tys., w wydatkach nadzw. 2.446 tys., razem 9.676 tys. Po stronie dochodów mamy 8.028 tys. w dochodach zwyczajnych i 1.648 tys. w dochodach nadzwyczajnych, razem 9.676 tys. zł. W stosunku do preliminarza uchwalonego przez Radę Miejską na r. 1932/33 (w roku tym wydatki administracyjne miały wynosić 11.213 tys.), mamy w budżecie administracyjnym (zwyczajnym i nadzwyczajnym razem) oszczędności na 1.537 tys. zł. Preliminarz wydatków zwyczajnych, uchwalony na r. 1932/33 wynosił 8.261 tys. zł., a więc preliminarz, przedłożony przez Magistrat na r. 1933/34 jest o 1.031 tys. zł. mniejszy. Dochody administracyjne (suma ogólna) uległy w preliminarzu na r. 1933/34 zmniejszeniu o te same 1.537 tys. zł., co i wydatki administracyjne. Dochody zwyczajne zmniejszyły się w kwocie 1.800 tys. zł., natomiast ze względu na niektóre zmiany w strukturze preliminarza — dochody nadzwyczajne na rok bież. są przewidziane w kwocie o 263 tys. zł. większej, niż w r. 1932/33, stąd ogólne zmniejszenie dochodów wynosi wspomniane 1.537 tys. zł. Należy wskazać, że do dochodów nadzwyczajnych zostały w projekcie preliminarza na r. b. zarachowane wpływy z dopłat do elektryczności i wody, przeznaczone na pomoc bezrobotnym, w kwocie ogólnej 418 tys. zł., wpływy te w latach poprzednich wchodziły do dochodów zwyczajnych. Nawiasowo zauważę, że na bezpośrednią pomoc dla bezrobotnych Magistrat m. Wilna przewiduje w ten sposób w r. b. przeszło 6 proc. swoich wydatków zwyczajnych, nie licząc wydatków inwestycyjnych miasta, które dzięki zaangażowaniu do pracy licznych robotników w sposób pośredni zwalczają bezrobocie.

Należy zauważyć, że do tej sumy dojdą jeszcze opłaty samorządu na rzecz funduszu pracy, wysokość tych opłat nie jest narazie określona i nie figurują one w preliminarzu.

Wysiłki Magistratu, zdążającego do redukcji wydatków, niezbędnej wobec znacznego zmniejszenia się dochodów, poszły po linii, określonej uchwałami konferencji oszczędnościowych z r. 1932. Nastąpiła w 1-ym rzędzie reorganizacja pracy w szeregu wydziałów i referatów. W związku z tem personel etatowy i kontraktowy, liczący w r. 1932 razem 1.344 osób został zmniejszony o 189 osób i wynosi obecnie 1.155 osób.

Koszty utrzymania tego personelu wynoszące w budżecie na r. 1932/33 zł. 4.040 tys., zredukowały się do 3.424 tys. zł., czyli o 615 tys. zł. W tej kwocie figuruje oszczędność spowodowana zmniejszeniem liczebności personelu w kwocie około 400 tys. zł. zaś z powodu zmniejszenia dodatku komunalnego o 5 proc. — zaoszczędzono dalsze 215 tys. zł. Pozostałą kwotę oszczędności osiągnięto na wydatkach rzeczowych, przytem należy podkreślić, że bynajmniej nie redukowano, jak to widać wyżej, kwot, przeznaczonych na walkę z bezrobociem i na roboty inwestycyjne, związane z zatrudnianiem bezrobotnych.

Przechodząc do analizy poszczególnych działów projektu preliminarza, należy omówić przede wszystkim preliminarz wydatków zwyczajnych. W podanej już kwocie 7.230 tys. zł. najznaczniejszy udział, bo w 24,6 proc., mają wydatki na opiekę społeczną. Jest to sygnum temporis kryzysowe, może najbardziej wymowne, gdyż blisko jedną czwartą część budżetu zwyczajnego miasto zmuszone jest wydatkować na opiekę społeczną. Wydatki te są niemniej o 11,5

proc. (o 229 tys. zł.) mniejsze od wydatków, zapreliminowanych na rok 1932/33. Lwią część w ogólnej sumie wydatków w tym dziale stanowią koszty leczenia niezamierzonych chorych. Podkreślam, że Wilno ma wśród wielkich miast Rzeczypospolitej najtańsze szpitale. Mimo tego większość chorych nie płaci za leczenie. Nie zawsze zresztą chorzy ci, lub ich rodziny istotnie nie są w stanie zapłacić za leczenie w szpitalach miejskich. Istnieje nieuzasadniona opinia, że za leczenie można nie płacić, co oczywiście mimo prowadzonej przez miasto kontroli, odbija się w swych skutkach na budżecie.

Następne z kolei miejsce zajmują wydatki na administrację ogólną, stanowiące 21,8 proc. wydatków zwyczajnych. Wydatki te zawierają tak wydatki personalne, jak i wydatki rzeczowe. Wydatki na personel stanowią 18 proc. ogólnych wydatków miasta i są o 190 tys. zł. czyli o przeszło 12 proc. mniejsze od wydatków zapreliminowanych na r. 1932/33. W tym paragrafie wydatkowym widać szczególnie dobitnie skutki poczynionych w r. bież. oszczędności.

Trzecie miejsce wśród wydatków zwyczajnych zajmuje spłata długów, wynosząca 18 proc. ogółu tych wydatków. W stosunku do roku poprzedniego, wydatki są zapreliminowane o 457 tys. zł., czyli o 27 proc. mniej. Zmniejszenie zostało umożliwione zmodyfikowaniem warunków spłaty pożyczek, zaciągniętych w bankach państwowych.

Czwarte miejsce zajmują wydatki na oświatę, stanowiące 11,8 proc. ogólnej sumy wydatków zwyczajnych

i utrzymanie mniej więcej w wysokości preliminarza na r. 1932/33. Składają się na ten dział głównie wydatki na utrzymanie szkolnictwa powszechnego, publicznego i prywatnego oraz niektórych pracowni, prowadzonych przez miasto.

Następne miejsce zajmuje dział zdrowia, sięgający 7,1 proc. ogólnych wydatków zwyczajnych. Wydatki tego działu są utrzymane na poziomie preliminarza z r. poprzedniego. Składają się na ten dział: dozór sanitarno-lekarski i weterynaryjny, koszty utrzymania zakładów i urzędów zdrowotnych. W tym też dziale figuruje przewidziany deficyt zakładów leczniczych w wysokości aż 137 tys. zł. Jest to haracz, który miasto nieustannie płaci na rzecz Kas Chorych, regulujących, jak dotychczas, tylko 50 proc. należności za leczenie.

Dalsze najważniejsze działy wydatków zwyczajnych przedstawiają się, jak następuje: Bezpieczeństwo publiczne (głównie straż pożarna i oświetlenie miasta) — 6,7 proc. budżetu zwyczajnego; drogi i place publiczne — 4 proc. (zmniejszenie w stosunku do r. poprzedniego o 22 proc.); kultura i sztuka — 2,3 proc.; majątek komunalny — 2,2 proc.; wydatki różne 0,9 proc., i t. d.

Tak więc wydatki zwyczajne miasta na r. 1933/34 są pod znakiem wydatków na opiekę społeczną, spłatę długów, oświatę i zdrowie publiczne, stanowiąc razem 61,5 proc. ogółu wydatków zwyczajnych.

Jeśli chodzi o wydatki nadzwyczajne, wynoszące 2.446 tys. zł. to 44 procent tej sumy przerzucono na

wydatki renowacyjne (o 12 proc. więcej, niż w r. poprzednim), 17 proc. przewidziano na zatrudnienie bezrobotnych i opiekę społeczną, 12,2 proc. na budowę jezdnii i chodników (o 28 proc. mniej niż w r. poprzednim), 21 proc. na pokrycie deficytu z roku 1931/32 i t. d. Wydatki nadzwyczajne są, jak widać, przewidywane nader skromnie, ze szczególnym jednak naciskiem na wydatki związane z zatrudnieniem możliwie większej liczby rąk roboczych oraz na opiekę społeczną.

Dochody zwyczajne miasta mają według projektu preliminarza na r. 1933/34 wynieść 8.028 tys. zł., a więc tyle mniej więcej, ile osiągnięto w rzeczywistości w r. 1932/33. O ile więc nie brać pod uwagę przewidywań dalszej degeneracji przychodów miasta, to można byłoby uważać projekt preliminarza za realny. Jeśli jednak wziąć pod uwagę, że wpływy rzeczywiste miasta w r. 1932/33 były o około 13 proc. mniejsze od przychodu z roku 1931/32 — mogą powstać słuszne zastrzeżenia co do realności preliminarza przychodowego na r. 1933/34.

Zobaczmy teraz, jak się przedstawiają przychody zwyczajne według działów preliminarza. Już na pierwszy rzut oka widać, że strona dochodowa preliminarza opiera się na następujących głównych pozycjach: 1) Przedsiębiorstwa = 32,5 proc. preliminarza dochodowego zwyczajnego. 2) Dodatki komunalne do podatków państwowych = 20,1 proc. 3) Podatki samoistne = 16,6 proc. 4) Zwroty = 6,2 proc. 5) Udział w państ. podatku dochodowym = 5,6 proc. 6) Majątek komunalny 4,15 procent.

Razem wymienione źródła dają 94,15 procent prelimitowanych przychodów. Jak widać, prawie jedną trzecią część przychodów dostarczają przelewy z przedsiębiorstw komunalnych, głównie elektryczni oraz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego i rzeźni. Przychód z przedsiębiorstw jest przewidziany na r. 1933/34 w wysokości około 5 proc. większej od przychodu rzeczywiście osiągniętego w r. 1932/33. Biorąc jednak pod uwagę niewątpliwą wzrost przedsiębiorstw miejskich oraz oszczędności czynione po stronie wydatkowej tych przedsiębiorstw — można uważać cyfrę prelimitowanych przelewów za realną, o ile, oczywiście, taryfy opłat pozostaną bez dalszych zmian.

Dodatki do podatków państwowych są zapreliminowane w stosunku do cyfr prowizorycznego wykonania za r. 1932/33 z przekroczeniem 4 proc. tego wykonania. Należy uważać, że przychody te w r. 1933/34 wpłyną w najlepszym razie w granicach wykonania r. 1932/33, a więc nadwyżka jakich 120 tys. zł. jest tutaj nieuzasadniona.

Podatki samoistne są przewidziane w wysokości 17 proc. mniejszej w stosunku do kwot, które wpłynęły w r. 1932/33. To jest zmniejszenie uzasadnione tak przewidywanym zmniejszeniem stawek niektórych podatków, jak również tendencją degeneracyjną tej kategorii przychodów.

Następne kategorie przychodów — zwroty, są prelimitowane około 25 proc. więcej w stosunku do rzeczywistych wpływów z r. 1932/33. Zwiększenie to jest częściowo uzasadnione,

częściowo zaś wątpliwe, zaś w szczególności niepewne o ile chodzi o przydzielony zwrot za leczenie od państwa i obcych gmin. Suma ogólnych założeń przekracza 600 tys. W preliminarzu figuruje tylko 100 tys. zł. tytułem zwrotów niemniej, wziętą pod uwagę brak nacisku strony władz nadzorczych na władze państwowe instytucje, oraz na te, nie zwracające m. Wilno na tych kwot za leczenie osób niezdolnych przynależnych do tych gmin.

Udział w państwowym podatkowym jest przewidziany w granicach realnego wpływu w r. 1932/33. Dochód z majątku komunalnego przewidziany jest w wysokości nieznacznie tylko przewyższającej przychód, osiągnięty w r. 1932/33.

O ile chodzi o przychody nadzwyczajne, to przedstawiają się one projekcie preliminarza w sposób dość nieskomplikowany. Z ogólnej sumy 1.648 tys. zł. 65 proc. stanowią przelewy renowacyjne elektrowni wodociągów z kanalizacją, 30 proc. składa się z dopłat 10-groszowych energii elektrycznej oraz z 5-groszowych dopłat do wody, — przeznaczonych na walkę z bezrobociem i opiekę społeczną, wreszcie 4,5 proc. dochodów nadzwyczajnych ma stanowić przychód z inwestycyjnego podatku drogowego.

Projekt preliminarza m. Wilna na r. 1933/34 stanowi dość duży postęp w stosunku do gospodarki z lat poprzednich: jest stosunkowo lepiej pasowany do ograniczonych środków finansowych, jakimi zarząd miarostwa dysponuje. Z drugiej strony preliminarz wykazuje wolę Magistratu energicznego zwalczania nędzy i robocizny. Są to jego niewątpliwie siły. Przeróbki, jakim projekt preliminarza ulegnie zapewne w komisji finansowej i Radzie Miejskiej, będą już w stanie porównać kwoty przewidywane z wykonaniem w r. 1932/33 (preliminarz pierwotny na r. 1933/34 był sporządzony w styczniu 1933 r.), urealnij budżet całkowity, pozabawiając go tych minusów, jakimi w wygórowanym preliminarzu niektórych przychodów.

T. Nagur

Zwrot w opinii politycznej Angli.

Wszystkie stronnictwa przeciwko rewizjonizmowi.

LONDYN. (Pat). Dzisiejsza debata w Izbie Gmin była niezwykle interesującą i polityczną. Wobec presjonującego powszechnego potępienia Niemiec i polityki rewizji rządu. Z polskiego punktu widzenia można stwierdzić z zadowoleniem, że w polityce wszystkich trzech stronnictw angielskich dokonano się korzyści dla naszych interesów. Zwrot, o ile w czasie debaty 23 marca nad exposé Mac Donalda o wycie z Rzymu opinia Izby Gmin była nieustalona i raczej przychylna projektem rewizjonistycznym, o ile wówczas wyraźnie przeciwko rozmowom rzymskim wystąpił tylko Churchill, o tyle dziś wszyscy mówcy Labour Party i partii liberalów, a przedewszystkiem konserwatyści potępiali kategorycznie politykę rewizjonistyczną Mac Donalda i żądali, aby Wielka Brytania polityki tej wobec stosunków, panujących w Niemczech, zaniechała. Po tej debacie jasnym jest, że projekt rzymski nie posiada w Anglii żadnych zwolenników, co niewątpliwie zmusi Mac Donalda do zmiany frontu.

Otwierając debatę imieniem Labour Party, ATTLEE oświadczył, że Polska i Mała Ententa są także wielkimi mocarstwami, bez których nie możemy nie należeć do decydowania. W obecnej chwili nikt nie może z najdrobniejszych nawet mniejszości zaudać Niemcom.

Sir AUSTEN CHAMBERLAIN wygłosił przemówienie, które pozostało w pamięci wszystkich, dążących do sprawiedliwych stosunków między narodowymi.

To co się dzieje w Niemczech, czy ni rewizja traktatów niemożliwa, bo przykro powinno być w ogóle mówić teraz właśnie o rewizji tym, którzy sami odwrócili od siebie wszystkie koncesje rewizjonistyczne. Czy to jest chwila odpowiednia wspominać o rewizji wobec tego co się dzieje obecnie w Niemczech, w obliczu tego pruskiego barbarzyństwa? Czy można z takim rządem mówić o rewizji granic polsko-niemieckich. Korytarz polski jest zamieszkały przez Polaków, a czy można oddać choćby jednego Polaka pod jarzmo takiego rządu? — wola

Chamberlain, a cała Izba gorąco oklaskuje jego przemówienie.

Następny mówca WEGDWOOD, oddając hold Chamberlainowi oświadczył: Przemówienie, które przygotowałem, podarłem w kawałki. Sir Austen Chamberlain powiedział wszystko. Rewizja traktatów została uśmiercona przez tę mowę. Uliczniczy, rządzący w Niemczech zbezczeszcili swą własną ojczyznę.

Największe wrażenie wywołały mowy liberalów — Żydów JANNERA i NATHANA, którzy apelowali do cywilizowanego świata o obronę Żydów w Niemczech przed okrucieństwem Hitlera. Wreszcie wielkie wrażenie wywołał CHURCHILL, który stwierdza, że obecne traktaty pokojowe, oparte o zasadę samostanowienia narodów, ustanawiają pod względem etnograficznym najściślejsze granice, jakie tylko były możliwe. Churchill podkreśla wielką wartość traktatów, które powołały do życia państwa w ich granicach etnograficznych — kraje położone między morzem Bałtyckim i Czarnym. Mówiąc o Polsce, Churchill nazwał ją realną i pozytywną siłą, dodając, że podziwiać należy akcję rozbudowy i skonsolidowania się Polski. Mamy nadzieję — oświadczył mówca — że Polska będzie w dalszym ciągu używała wolności i pokoju, jak obecnie. Niemcy w traktacie wersalskim wcale nie były potraktowane, bo żadnej z ziem, zamieszkałych w większości przez Niemcy nie odebrał im. Korytarz jest prawie wyłącznie polski, jeżeli chodzi o jego mieszkańców i przed rozbiorami należał całkiem do Polski.

W tych warunkach wobec takiego jednomyślnego stanowiska Izby Gmin ministrowi spraw zagranicznych SIMONOWI nie pozostawało nic innego, jak zapewnić, że rząd brytyjski dąży tylko do wypełnienia tego, co przewidywał art. 19 paktu Ligi. Rząd brytyjski nie dąży do ominięcia Ligi ani państw zainteresowanych, przeciwnie uznaje Ligę, jako jedyną miarodajną instancję i jeśli popiera porozumienie wśród czterech mocarstw, to tylko po to, aby ułatwić Lidze zainicjowanie tego, co pakt Ligi przewiduje.

Papen o konferencjach rzymskich.

BERLIN. (Pat). Donoszą z Rzymu, że w rozmowie z dziennikarzami niemieckimi kanclerz Papen zaprzeczył wiadomościom, jakoby konferencje jego w Watykanie pozostawały w związku ze sprawą konkordatu między Rzeszą Niemiecką a Stolicą Apostolską, lub z utworzeniem nowej partii katolickiej w Niemczech. Nie była również poruszona sprawa traktowania Żydów w Niemczech. W rozmowie z Ojcem Świętym wicekanclerz przedstawił tylko pokojowy bieg wydarzeń w Niemczech, przyczem odniósł wrażenie, że papież jest doskonałym poinformowanym. Wizyta w Watykanie nie miała zatem charakteru czysto prywatnego.

Plan Mussoliniego nazwał Papen genjalną koncepcją, wyrażając jednocześnie oczekiwanie, że rokowania międzynarodowe w tej sprawie zakończą się powrotem do dawnej formy projektu włoskiego premiera.

Numerus clausus na uczelniach niemieckich.

BERLIN. (Pat). Gabinet Rzeszy niezwłocznie po świętach ogłosi ustawę, wprowadzającą numerus clausus dla słuchaczy Żydów we wszystkich uniwersytetach i wyższych uczelniach Rzeszy. Procent dopuszczonych do studiów uniwersyteckich Żydów, od-

powiadać na procentowy mieszkańców pochodzenia niemieckiego w Niemczech. Gabinet przygotowuje również ustawę o obywatelstwie Rzeszy zamiast dotychczasowego obywatelstwa krajowego.

Po zgonie mln. Boernerów.

WARSZAWA. (Pat). Z powodu zgonu s. p. ministra Ignacego Boernerera p. Prezydent Rzeczypospolitej przesłał wdowie p. Zofji Boernerowej pismo odrębne z wyrazami głębokiego współczucia.

WARSZAWA. (Pat). P. prezes Rady ministrów Aleksander Prystor od wiedział dziś po południu wdowę po s. p. ministrze poczt i telegrafów Ignacym Boernerze, na ręce której złożył wyrazy głębokiego współczucia w imieniu swoim i rządu.

Na pogrzeb ministra s. p. Boernerera wyjeżdża z Wilna do Warszawy p. marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz, który przesłał wdowie p. Zofji Boernerowej telegram kondolencyjny.

P. Wojewoda Jaszczolt przesłał wdowie po s. p. ministrze Boernerze, p. Zofji Boernerowej, telegraficznie wyrazy współczucia.

Biuro Wolfa ogłosiło niezmiernie ciekawy i znamienity komunikat urzędowy o pobiciu we Wrocławiu trzech studentów — Polaków (donosiła o tem prasa przed kilku dniami). Komunikat tłumaczy, że studentów aresztowano i pobito („lekką” bezprawnie i nie dlatego, że są Polakami, lecz z powodu głośnej rozmowy w „języku obcym”). Nadmieniamy, że wszyscy uczestnicy zajścia byli mocno podchmieleni, Biuro Wolfa oświadcza: „O jakiegokolwiek złośliwości, skierowanej przeciwko obywatelom państwa polskiego, lub też przeciwko przynależności do szeregu (?) polskiego nie może być mowy”, a w końcu zapewnia, że „oskarżenia, którym wina zostanie dowiedziona, będą surowo ukarane!”.

Mniejsza o to, czy treść komunikatu odpowiada rzeczywistości przebiegowi zajścia. — Ważną jest tendencja, która wyraźnie stara się oszczędzić uczucia narodowe polskie i wyeliminować z przyczyn zajścia pobudki nienawiści rasowej w odniesieniu do Polaków. W całej redakcji komunikatu znać wyraźnie zaznaczony respekt dla politycznego przeciwnika, co trzeba przyjąć do wiadomości. — Umocnić to powinno w Polsce poczucie siły odpornej, wyrażające się w żelaznym spokoju, z którym rząd i opinia przyjmują wszystkie próby wytrącenia siebie z równowagi.

CZYTAJCIE „Gobeliny Wileńskie”
Wydanie Rady Wileńskich Zrzeszeń Artystów z 20 reprodukcjami.
Zawiera:
I. „Wartość historyczną i artystyczną gobelinów Katedry wileńskiej” napisał Dr. Morelewski.
II. „Obronę gobelinów wileńskich. Fakty, dokumenty, głosy prasy” od czytelnika M. Znamierowskiej-Prüfferowej.
„O gobelinach”, oświadczenia różnych instytutów i zrzeszeń w Wilnie i Warszawie w sprawie sprzedaży gobelinów.
CENA 4 ZŁ 50 GR.
Do nabycia we wszystkich księgarniach

KAŻDY,
kto opłaci 1 ogłoszenie na I, II lub III stronie „Kurjera Wileńskiego” będzie miał je umieszczone jednocześnie w 4-ch pismach najpoczytniejszych w Wileńszczyźnie i Nowogródzczyźnie:
1) w Kurjerze Wileńskim
2) w Kurjerze Baranowskim
3) w Kurjerze Lidzkim
4) w Kurjerze Wileńsko-Nowogródzkim

OGŁOSZENIE
w „Kurjerze Wileńskim” to najtańsze i najskuteczniejsze
REKLAMA
Wilno, ul. Biskupia 4, tel. 99

Proces inżynierów angielskich.

Mac Donald i Thornton odwołali zeznania.

MOSKWA. (Pat). Proces o sabotaż elektrowni obfitował dziś w sensacyjne momenty. Oskarżony Mac Donald odwołał swoje zeznania, złożone ledźwie pierwiastkowem, a także zał swoje wzorzące przyznania do winy, oświadczając, że jest winny według swoich zeznań, ale faktycznie jest niewinny, zeznawał zaś pod wpływem odczytanych mu w GPU. sążających go zeznań współoskarżonych.

Po zarządzonej 20-minutowej przerwie Mac Donald ponownie części urzenia potwierdził.

Również inż. Thornton odwołał zeznania, uczynione na śledztwie pierwiastkowem, oświadczając, że złożył

Szczegóły rozprawy.

MOSKWA. (Pat). — W procesie o sabotaż elektrowni zaczęło dzisiejsze posiedzenie przesłuchania oskarżonego

SOKOŁOWA

pey naczelnika elektrowni w Zlatouś-Sokolow, syn rzemieślnika, były biało dzista, szeregowiec, następnie służył w wonej armii jako oficer aż do roku 1924 em pracował w Zlatouście. Pierwszy akt ładu popełnił w r. 1927, kiedy zatrzymał go robot w elektrowni na polecenie Witiego, obecnego naczelnika elektrowni w ubiśku, a wówczas w Zlatouście. Sokolnie chciał brać udział w akcji sabotażnej ale Witwicki zmusił go do niej, wyając go z mieszkanca. Gdyby nie sprawa zkaniowa, pozostałby neutralny. Latem km 1930 poznał Mac Donalda za pośredni mac Gusiewa, którego znał od roku 1925. y działalności kontrowersyjnej aż do roku nie nie wiedział. Gusiew zarekował go Mac Donaldowi, jako człowieka iego władzy sowieckiej wobec czego An prowadził z Sokolowem liczne rozmowy, ymane w duchu antysowieckim.

Sokolow zeznaje, że miał z Gusiewem i Donaldem rozmowy, dotyczące planu i dywersyjnej w przemyśle na wykład y. Mac Donald dawał mu instrukcje, do nego organizowania akcji szpiegowskiej i inżowej. Sokolow informował Mac Donal bezpośrednio i przez Gusiewa.

MAC DONALD TWIERDZI, sokolowowi żadnych instrukcji sabotażo h nie udzielał, że przyznał się on do tego edztwie pierwiastkowem, uważał bowiem eno tego rodzaju zeznań za „dogodne w ej sytuacji“.

Na zapytanie prokuratora Wyszyskiego, stosowano wobec niego jakies „metody amia“, Mac Donald odpowiada przecząco, em oświadcza: „Zgodnie ze złożonymi z sie zeznaniami, uznałem się za winne- ale faktycznie jestem niewinny“.

Na uwagę prokuratora, że

MÓWI CO INNEGO wezorał, a zatem może jutro powie jesz co innego, Mac Donald odpowiedział: — to niema nadziei“, Mac Donald oświad- ze od Sokolowa otrzymał wiadomość o ej robotników w fabrykach w Zlatouście, między Sokolowowi nie dawał. Gusiewowi lit za godziny nadliczbowe. Część pienię stanowiąła jego własność, część otrzymał Thorntona. Powracając do sprawy śledz pierwiastkowego, Mac Donald oświadczył, w G. P. U. pokazano mu obciążające jego niania Thorntona i innych, wobec czego iżał za własne poczynił także a nie in zeznania. Na zdaniem jego negacja nie ma sensu.

THORNTON wierdza, że złożył zeznania dotyczące zbia informacyj o charakterze wojskowym zeznania te były nieprawdliwe.

MÓWI NIEPRAWDE, był zderenowany, „stracił męstwo pod wpływem aresztu i potwornego oskarżenia“. Mac Donald przyznaje, że zbierał informa o charakterze wojskowym propositu z cie oskarżenia.

Na pytanie przewodniczącego Ulricha, aczego Mac Donald postanowił ośmieszyc miedzy sadu i publiczności, — Mac Don- d odpowiedział, że nie uważa swej obec sytuacji za śmieszna.

Thorntona na pytanie przewodniczącego U- ja „kiedy mu powróciło męstwo“ — od- wedział: „W dniu 4 kwietnia o godz. 6 pol.“ (t. j. gdy go zwolniono z więzienia U, za kausję).

Sokolow zeznaje, że

PIENIĄDZE OD MAC DONALDA stał za pośrednictwem Gusiewa, przyczem rzdzi, że dostarczone przez informacje miały charakter wojskowy. W czasie ow sabotażu, dokonanych z polecenia Witkiego, pieniądze od nikogo nie otrzymał y. W okresie późniejszym dostawał pienię y, ale nie grały one głównej roli.

Następnie na pytanie Mac Donalda, dla je pod wpływem strachu, spowodowa nego faktami aresztowania i potwornego oskarżenia.

Obaj zgodnie stwierdzili, że nie wywierano na nich w GPU. żadnego nacisku i że nieprawdziwe zeznania złożyli zupełnie dobrowolnie.

Sensacyjnym momentem było pozatem ujawnienie przez Thorntona, bynajmniej o to przez sąd niepytane- go, że doręczone przez Mac Donal dowi 2 tysiące rubli kupił prywatnie za 66 funtów szterlingów w wyjeżdżającego do ojczyzny specjalisty niemiec kiego. Thornton zatem dobrowolnie oskarżył się o spekulację walutową, co — jak wiadomo — jest bardzo surowo karane przez władze sowieckie.

Thornton wyzka się wszystkich zeznań, poczynionych poza gmachem sądu i oświad- cza prokuratorowi, że podpisał je bez wszelkiego nacisku, ale oparowany przez uczucie strachu.

Następnie Mac Donald na pytanie obrońcy Smirnowa oświadcza, że zwracał się z ja kłemiś pismami na imię prokuratora republi ki prezesa G. P. U., ale w danej chwili nie chce zamokować treści tych pism.

Thornton oświadcza, że 2 tys. rubli był jedynym pieniędźmi, jakie dawał Mac Donaldowi, przyczem otrzymał wzamian czek na 66 t. szł.

Prokurator zwraca w tem miejscu uwagę na

„DZIWNY KURS“ 2 tys. rubli za 66 funtów, podczas gdy oficjal ny kurs wynosiłby około 600 rubli. Thornton mówi, że ruble kupił okazyjnie u pewnego inżyniera niemieckiego. Thornton oświadcza kategorycznie, że wydałby Mac Donalda, gdyby wiedział, że zajmuje się szpiegostwem lub szkodnictwem. Mac Donald przyznaje, że pieniądze od Thorntona otrzymał na swoje cele osobiste.

Przed zakończeniem posiedzenia przed- iudniowego rozpoczęto przesłuchiwanie Thoro- na, któremu ma być wycozone

DODATKOWE OSKARZENIE

o spekulację walutową. Następnie ogłoszono przerwe rozprawy do godz. 18.

Oświadczenie Simona w Izbie Gmin.

LONDYN. (Pat). Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Gmin sir John Simon oświadczył, że wobec postano wienia w Moskwie w stan oskarżenia 6 obywateli Wielkiej Brytanji pragnie złożyć następującą deklarację:

1) Zaden z tych ludzi nie był nig dy używany, czy to pośrednio, czy też bezpośrednio przez naszą służbę wywiadową, 2) Zaden z nich nie do- starczał nigdy jakiegokolwiek informa cyj, 3) Zaden nie był nigdy opłacany i nie uzyskał obietnicy nagrody za jak-ąś informację, 4) Zaden z nich nie składał nigdy jakiegokolwiek sprawo zdania naszej służbie wywiadowczej

lub na rachunek tej służby.

Wszystko co powiedzieliem powy- żej — zaznaczył sir John Simon — dotyczy również i samej Wickers Me- tropolitan Company, gdyż kompanja ta nie ma i nigdy nie miała żadnych stosunków z naszą służbą wywiadową

ZAKAZ IMPORTU Z SOWIETÓW.

Przemówienie Mac Donalda w Iz- bie Gmin przerwane zostało przez przedstawiciela komisji królewskiej, który zawiadomił o zatwierdzeniu przez króla projektu ustawy o zakazie importu towarów z Rosji Sowiec- kiej.

Przedmował, że w sprawie Mac Donal- da, który był jego kierownikiem. Co do działalności szpiegowskiej innych in- żynierów angielskich (np. Sushyn'a) — przy- puścił, że inż. uprawiają, ale nie może tego twierdzić, napewno. W Zlatouście bawił od roku 1930. Z Gusiewem utrzymywał przyjaz- ne stosunki. Thornton miał być z jego infor- macji zadowolony. W roku 1929 będąc w Le- ningradzie poinformował Thorntona o produ- kcji motorów samolotowych i armat.

Thornton oświadcza, że jest absolutnie kłamstwem, jakoby potęcił Mac Donaldowi zbierać informacje wojskowe. Zaprzeczył

Mac Donald potwierdza fakt otrzymywa- nia informacji od Gusiewa i przekazywania ich Thorntonowi. Również zeznaje, że dawał instrukcje Gusiewowi w sprawie organizacji uszkodzeń, cemu właściwie znow potwierdza odwołane przed chwilą zeznania, złożone na śledztwie pierwiastkowem.

Thornton wyzka się wszystkich zeznań, poczynionych poza gmachem sądu i oświad- cza prokuratorowi, że podpisał je bez wszelkiego nacisku, ale oparowany przez uczucie strachu.

Następnie Mac Donald na pytanie obrońcy Smirnowa oświadcza, że zwracał się z ja kłemiś pismami na imię prokuratora republi ki prezesa G. P. U., ale w danej chwili nie chce zamokować treści tych pism.

Thornton oświadcza, że 2 tys. rubli był jedynym pieniędźmi, jakie dawał Mac Donaldowi, przyczem otrzymał wzamian czek na 66 t. szł.

Prokurator zwraca w tem miejscu uwagę na

„DZIWNY KURS“ 2 tys. rubli za 66 funtów, podczas gdy oficjal ny kurs wynosiłby około 600 rubli. Thornton mówi, że ruble kupił okazyjnie u pewnego inżyniera niemieckiego. Thornton oświadcza kategorycznie, że wydałby Mac Donalda, gdyby wiedział, że zajmuje się szpiegostwem lub szkodnictwem. Mac Donald przyznaje, że pieniądze od Thorntona otrzymał na swoje cele osobiste.

Przed zakończeniem posiedzenia przed- iudniowego rozpoczęto przesłuchiwanie Thoro- na, któremu ma być wycozone

DODATKOWE OSKARZENIE o spekulację walutową. Następnie ogłoszono przerwe rozprawy do godz. 18.

Hitleryzm w Gdańsku.

GDĄŃSK. (Pat). W ciągu ostatnich dni daje się zauważyć wzmoczenie on tyżdawkowej agitacji ze strony naro- dowych socjalistów. Dziś po całym mieście rozrzucono wielką ilość ulot- tek, wzywających kobiety niemieckie do bojkotu firm żydowskich. Jedno- cześnie hitlerowski organ „Der Vorposten“ porusza sprawę bojkotu le- karzy i uważa za niedopuszczalne, aże

by członkowie kas chorych byli lecze- ni przez Żydów.

Akcja w kierunku wyeliminowa- nia lekarzy — Żydów z kas chorych ma być również poparta przez leka- rzy hitlerowskich, powołujących się na decyzję, powziętą 9 bm. w Lipsku przez związek Hartmanna i zjednocze- nie lekarzy, a skierowaną przeciw Ży- dom i marksistom.

W Londynie (Pat) W Altherthallu w Lon- dynie odbyło się wczoraj przy udziale 4 ty-

ron'a i prof. Langevin'a z tą jednakże różnicą, że bardziej ich absorbuje — jak już wspomniałem — kultura du- chowa człowieka. Dochodzą jednak do zgodnych konkluzji, że uprzedst- wienie (socjalizacja) wszelkich zdoby- cy kultury — przywróci na mowych podstawach utraconą równowagę du- cha i materji. Wbrew przesłankom faszyzmu czy komunizmu o roli jed- nostki twierdzą, że właśnie ona jest osią troski wychowawczej, że zastęp takich jednostek stworzy elitę społec- zną zdolną pociągnąć ludzkość na nowe tory. Najgorliwszym propaga- torem indywidualizmu na gruncie wy- chowania był s. p. prof. O. Decroly (Bruksela), którego myśli i doświad- czenia znajdujemy (w wyjąkach) w tworzącym się obecnie programie na- szego M. W. R. i O. P. Zresztą o tem warto wspomnieć na osobnym miej- scu.

W oczekiwaniu nowego jutra na- dzieje pedagogów spoczywają w at- mosferze wychowawczej szkoły, cho- ciał nie zapominają o innych czyn- nikach niepomniernie wpływających na kształtowanie się charakteru jed- nostki i zbiorowości. Dość będzie wy- mieniłem rodzinę, kościół, towarzyswo i t. p. — by mieć wyobrażenie, że to co szkoła zamierza, może być znie- czonzone, jeżeli nie znajdzie zrozumienia wśród całego społeczeństwa. Przeci-

wością są mniejsze lub większe, ale nie jest to jeszcze wystarczający po- wód do załamania rąk. „Są to te same sprężyny — mówi Decroly — które sprawiają na szerszym terenie (Liga Narodów), że narody widzą pe- wne kwestje ze stanowiska swoich in- teresów lub co gorsza — swoich pró- żności“. A jednak nil desperandum powiada znow prof. Piaget. „W wal- ce prądów, niepewności o jutro spo- łeczności ludzkiej miejmy nadzieję, że ewolucja nowych, lepszych gene- racyj zwycięży“.

Niesprawiedliwość byłoby pom- inąć w tem miejscu polską myśl pe- dagogiczną i jej realne zasługi. Bo o ile cudzoziemcy mówią i piszą bar- dzo wzniosłe i piękne, o tyle w prak- tyce są często w stadium indywidu- alnych prób. Tymczasem nasza myśl znajduje realne kształty, zostaje ucie- leśniana w budujących się progra- mach szkolnych i tem gorzejmy nad zagranicą. Nowa ustawa o szkolnic- twie zarówno powszechnem, jak śred- niem i wyższem, to śmiała myśl re- alizowania postulatów nietylko „ni- wej polski“ ale i „nowej ludzkości“.

St. Lipko.

MODNY KOŁNIERZYK DAMSKI,

rekawiczki (wełniane) imitacja damskich, piękną bieliznę opalową nabędzie Elegancka Pani

w POLSKIEJ SKŁADNICY GALANTERYJNEJ

FRANCISZKA FRLICZKI

WILNO, ZAMKOWA 9, Tel. 6-45

Pogrzeb min. Boenera w sobotę.

WARSZAWA. (Pat). Nabożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłego wczoraj w Warszawie 5. p. inżyniera Ignacego Boenera, ministra poczty i telegrafów, odbędzie się w sobotę dn. 15 b. m. o godz. 12 w południe w ko- ściele ewangelicko-reformowanym przy ul. Królewskiej. Po nabożeństwie nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz wojskowy na Powązkach.

Nie będzie wymiany więźniów politycznych z Z. S. R. R.

Niektóre dzienniki doniosły o rzeko- mo mającej nastąpić w niedługim czasie wymianie więźniów politycz- nych między Polską a ZSRR. W zwią- zku z tem dowiadujemy się że źródła miarodajnego, iż wymiana więźniów politycznych między Polską a Sowie- tami została zakończona dnia 15-go września 1932 roku i dalsze wyda- nia nie są przewidywane. (Iskra).

Laureat nagrody literackiej stolicy.

Nagrodę literacką m. Warszawy sąd kon- kursowy przyznał n. dr. Tadeuszowi Zelen- skiemu (Boyowi).

Polska weźmie udział w rozmowach waszyngtońskich za pośrednictwem ambasadora.

WARSZAWA. (Pat). Jak wiadomo z telegramów prasowych, rząd polski otrzymał 12 b. m. narówni z szeregiem innych państw pisemne zaprosze- nie od rządu Stanów Zjednoczonych do wzajemnej wymiany poglądów. Do zaproszenia dołączona była nota amerykańskiego sekretarza stanu Hulla, który wyraża nadzieję, że inicjaty- wa powyższa spotkała się zycieliwie przyjęciem u rządu polskiego i propo- nuje, aby wobec krótkości czasu od- nośne rozmowy mogły być prowadzo- ne normalną drogą dyplomatyczną, t. j. przez ambasadora Rzeczypospolitej w Waszyngtonie.

Na zaproszenie powyższe rząd pol- ski w dniu wczorajszym zakomunikował swą całkowitą zgodę wobec su- gestji rządu Stanów Zjednoczonych, wyrażając przekonanie, że odpowied- nie przygotowanie jest nieodzownym warunkiem powodzenia światowej konferencji ekonomicznej.

Rząd polski wyraża swą zgodę na propozycje rządu Stanów Zjednoczo- nych, ażeby odnośne rozmowy odby- wały się normalną drogą dyplomatycz- ną za pośrednictwem ambasadora Rzeczypospolitej w Waszyngtonie.

Manifestacja polsko-francuskiej przyjaźni.

Bankiet na cześć delegatów Sejmu polskiego.

PARYŻ. (Pat). Wczoraj grupa parlamentarna francusko - polska przyjęła na uroczystym bankiecie de- legację Sejmu polskiego. Przewodni- czył przez grupy francuskiej Bibier, który zwrócił się do gości polskich z uroczystem przemówieniem powita- nym. Drugim mówcą był Herriot, któ- rego mowa przyjęła była gorąco przez obecnych. Herriot podkreślił momen- ty wspólnoty duchowej Polski Francji a nawiązując do odbytych narad fran- cusko-polskiej grupy parlamentarnej podkreślił, że wymiana poglądów mie- dzy przedstawicielami Francji i Pol- ski pozwala stwierdzić ścisłą harmo- nię między oby narodami.

Trzecim mówcą był ksiądz Janusz Radziwiłł, który w imieniu swych ko- legów i własnym złożył gorące podzię- kowanie za przyjęcie, nacechowane

niezwykłą gościnnością i serdeczno- ścią, charakteryzując oddawną wzajem- ne stosunki między Polską i Francją. W dalszym przemówieniu mówca stwierdza, że wymiana poglądów w chwili obecnej nietylko była pożada- na, ale okazała się konieczną. Oma- wiając zasadnicze linje polityki pol- skiej, mówca zaznacza, że Polska zaw- sze dokładała wszelkich wysiłków, a- by utrzymać pokój i pogłębić stosun- ki ze wszystkimi jej sąsiadami. Dzie- ki tym wytrwałym i konsekwentnym wysiłkom — mówi ks. Radziwiłł — mogliśmy doprowadzić do podpisania paktu o nieagresji z naszym wschod- nym sąsiadem. W końcu mówca wznosił toast za wielkość i pomyślność Francji i za zdrowie jej dostojnego prezydenta.

Pogorszenie stosunków japońsko-sowieckich

TOKJO. (Pat). Władze państwa Mandżukuo wstrzymały połączenie między zachodnią odnogą kolei wscho- dno-chińskiej a linią syberyjską ce- lem powstrzymania ewakuacji mat- r

jału kolejowego na terytorjum sowiec- kiej.

Zarządzenie to nie wpłynię ujem- nie na bieg pociągów międzynarodo- wych.

Przeciwko prześladowaniom w Niemczech.

W ANGIELSKIEJ IZBIE GMIN.

LONDYN. (Pat). W ciągu dzisiej- szej debaty w Izbie Gmin przemawiał Simon, występując jako wyraziciel ogólnych uczuć całej Anglii w o- bec traktowania Żydów i innych mniejszości w Niemczech. Byłoby wielkim błędem przypuszczać — mó- wił Simon — że uczucia te ogranicza- ją się do członków społeczności żydow- skiej, lub że zostały przez nich obu- dzone. Przeciwnie, są one spontanicz- nym wyrazem uczuć, jakie każdy o- bywatel naszego kraju odczuwa wo- bec zasady tolerancji etnicznej. Poru- szając następnie sprawę dopuszcze- nia Żydów Niemiec do Palestyny, Simon oznajmił, że wysoki komi- sarz Anglii w Palestynie udzielił o- wóżnienia do wydania tysiąca świa- dectw imigracyjnych i rozdzielenia ich pośród Żydów, pochodzących z klasy robotniczej w Niemczech.

ADWOKACI LWOWSCY PROTE- STUJĄ.

LWÓW. (Pat). Wczoraj wieczo- rem odbyło się we Lwowie wielkie zebranie adwokatów celem zaprote- stowania przeciwko gwałtom hitle- rowców. Uchwalono rezolucję, prote- stującą jak najostrzej przeciwko gwał- tom hitlerowskim.

MEETING W LONDYNIE.

LONDYN. (Pat) W Altherthallu w Lon- dynie odbyło się wczoraj przy udziale 4 ty-

ściecy osób zebranie protestacyjne przeciwko rządowi Hitlera, zorganizowane przez Labour Party i Trade Unions. Szereg wybitnych działaczy Partji Pracy, jak Landsbury, Cripps, Zuzanna Lavrence, Hicks wygłosili cenne przemówienia, podkreślając między in- nemi, że Niemcy, żądając równouprawnienia w Genewie, winny przede wszystkim wprowadzić równouprawnienie u siebie, bez któ- rego nie może być mowy o rewizji traktatów.

NAJWESELSZE ŚWIĘTA
MIMO KRZYŻU
mieć będzie każdy, który na- będzie numer wielkanocny, naj- starszego tygodnika humorystycznego

WOLNA MYŚL
WOLNE ŻARTY
„WOLNE ŻARTY“ zawierają 16 stron — pikantnej literatury.
„WOLNE ŻARTY“ przynoszą 30 ilu- stracji dla wielbicielei erotycz- nego malarstwa.
„WOLNE ŻARTY“ sprzedawane są tylko dla dorosłych — i kosztują tylko 40 gr. w sprzedaży pojed-ynczej.
„WOLNE ŻARTY“ omawiały śmiało i bez pruderji aktualne tematy z dziedzin erotyki.
Kto raz nabędzie „Wolna Myśl — Wol- ne Żarty“, to ten już zostanie stałym czytelnikiem.

W trosce o przyszłość ludzkości.

Myliby się ten, kto by przypusz- nił, że troski wynikające z mocno ciemniennego horyzontu gospodar- ska domą dociekać jedynie e- nomistów, polityków i ze względu o socjologiczne przejawy — socjolo- gów. Mimo zakwalifikowania ich do gadani „ciężkiej wagi“ do których redagystynowani są uczeni o wyraże- niu specjalizacji, są one dyskutowane wszędzie nawet tam, gdzie spotka się woje ludzi. Temat, bowiem, trzeba ryznać, stał się modny.

Ważny np. pod uwagę szkołę. W pinji przeciętnego obywatela trud- o byłoby dawniej pomieścić twier- dzenie, że kryzys może też być leczo- ny przez szkołę. A jednak dziś tak st. Jak niżej zobaczymy, najczęstsze osy w dziedzinie pedagogji trudzą e nad zagadnieniem kryzysu szuka- c specjalnych leków. Odbywa się to aturalnie pod specjalnie pedagogic o-socjologicznem naświetleniem, da- kiem przecież od dawnej bezbarwo- ści, werbalizmu i abstrakcji rozwa- ań. Dziś pedagogja kroczy wyraźnie o drodze ścisłej łączności z życiem i go przejawami społecznymi, ekono- micznymi i politycznymi.

Koryfeusz myśli pedagogicznej stali w swych czynnościach najwy-

tendencjach, prąd wychowawczy, ra- zący nas niejednokrotnie radykaliz- mem — bynajmniej nie jest produk- tem myśli pedagogicznej ras połud- niowych. Przeciwnie — to zimmokry- ści anglosasi z takim zapałem torują drogę nowym ideom wychowania. O ile rasa łacińska troszczy się więcej o losy kultury duchowej, a potem materialnej, o tyle zrównoważeni jan- kesi do zagadnienia przemiany spo- łeczności podchodzą od strony ma- teatralnej. Przytem drudzy właśnie greszą większym temperamentem. Śmiałością i radykalizmem dowodzeń. Cele ich sięgają daleko i głęboko — chcą zburzyć obecny uświęcony wła- nie tradycją „pomyślności“ — lud społeczny, a stworzyć nowy — spraw- iedliwszy.

Jeden ze znanych pedagogów a- merykańskich prof. J. Mac Donald twierdzi że przyczyną dzisiejszego sta- nu społeczeństw są „chorobliwe am- bicje rządzących, rywalizacja naro- dów, niezadowolone tłumów, egois- tyczne i bezlitosne wzbogacanie się uprzywiljowanych kosztem głodu i nędzy mas, bestjalskie dążenia do wojny i chciwych łupu kapitalistów. Są to siły destruktywne, które niszczą ludzkość i mogą zburzyć cywilizację“. A dalej: „wychowanie jest jednym z czynników, które mają przeciwdzia- łać siłom destruktywnym, wzmacniając

szeregi sił twórczych i moralnych“. Jak na amerykańskiego pedagoga — tą cały szereg wprost rewolucyjnych „nowości. Zresztą nie jest on odoso- bny. Sekundują mu rodacy jak prof. H. Rugg, miss Ensor i miss H. Park- hurst nie licząc plejady pomniejszych pionierów „nowej ery“ na gruncie a- merykańskim.

Nowe społeczeństwo, rola w niem jednostki, udział tej jednostki w zdo- byczach techniki trapią pedagogów również kontynentu europejskiego. Wbrew mniemaniom o ujemnym wpły- wie mechanizacji życia — prof. Des- sauer (Niemcy) wykazuje właśnie dobroczynny wpływ techniki. Pod- kreśla jej demokratyczne znaczenie. Jednakże z punktu widzenia jednostki wysuwają się pewne zastrzeżenia. Ciągła bowiem zmiana warunków ży- cia, ciągłe przystosowanie się do nich jednostki — absorbuje gros jego ener- gji nazeewnątrz pozostawiając w za- niedbaniu własne „ja“ człowieka. A zatem wychowaniu przybysza nowy zupełnie cel: „stworzyć przeciwwagę tej zewnętrznej powierzchowności, budując coraz silniejsze podstawy ety- ki, poczucie obowiązku i odpowie- dzialności, oraz niustannego dążenia do prawdy“.

W tym samym kierunku co po- przedni idą rozważania pedagogów francuskich A. Ferriere'a, prof. Pie-

ANTONINA z URNIAŻÓW BUTRYMOWICZOWA

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 12 kwietnia 1933 r. w Warszawie w wieku lat 78. Pogrzeb odbędzie się w Wilnie dnia 15 kwietnia 1933 r. na cmentarzu Rossa o godz. 9-ej rano, o czym zawiadamiają krewnych i znajomych pograżeni w głębokim smutku córka, syn i rodzina.

Zbiórka na bezrobotnych.

W dniu 19 kwietnia, w pierwszą niedzielę po Wielkiejnocy, na ulicach Wilna na zabrzania od samego rana trąbki trębaczy Wojewódzkiego Komitetu do Spraw Bezrobocia, obwieszczać o wyruszeniu na miasto kwestaryj Komisji Loteryjnej na zbiórkę fantów na loterie na bezrobotnych. Wilno będzie podzielone na 31 rejonów; w każdym rejonie do pracy staną dwóch kwestaryj i harcerze. Zebrane fanity zostaną odwiezione furmankami do składu przy ulicy Ostrobramskiej 5, gdzie też można w dniu kwesty składać fanity zaoferowane.

Program pobytu w Wilnie wycieczki Fidaku.

Dziś 14 kwietnia o godz. 11,40 wiecz. przybywa do Wilna pociąg specjalny z Warszawy wycieczka Fidaku składająca się z 750 osób.

Wycieczka zabawi 15, 16 i 17 kwietnia i na zwiedzanie miasta według następującego programu:

Sobota 15 bm. — godzina 9 rano, zbiórka koło Dworzyszki Katedrańskiej. Zwiedzanie Katedry, kościoła Świętej Anny i Bernardynów, Góry Zamkowej, Zaułek Literacki, Uniwersytet, Pałac Reprezentacyjny Alumnat, O godz. 12 wiecz. Rezerwacja w Kościele św. Kazimierza. Godz. 20 zbiórka przed Kuratorium ul. Wolańska 10. — Zwiedzanie wnętrza kościoła św. Michała i Krypty Lwa Sapieży.

Niedziela 16 bm. — Msza św. o godz. 10 w Ostrzej Bramie. Godz. 11,15 zbiórka przy Kaplicy Ostrobramskiej od strony dworca. Zwiedzanie kościoła św. Teresy, Cerkwii św. Duchy, Kłasztoru Bazylianów, Celi Konrada i byłego Ratusza, potem przez Ghetto do stacji Syngajki.

Program zwiedzania po południu będzie podany dodatkowo.

Poniedziałek 17 bm. — Godz. 9,30 zbiórka przed Katedrą. Jazda autobusami na cmentarz Rossa. Złożenie wieńców na grobach Politycznych, Przemysłowych, Zwiedzanie kościoła Misyjonarzy i kościoła Wyztek, zwiedzanie Lochów na Baski.

Godz. 16 — podwieczorek — zebranie towarzyskie w cukierni Czerwonego Strzałki ul. Mickiewicza róg Tatarskiej. Zaproszenia nie będą nikomu rozsyłane, bilety w cenie 1 zł. nabywać można w kasie cukierni.

Koszt wzięcia udziału w wycieczce wynosi: 1 zł. za jeden dzień. Osoby opłacające zgóry za trzy dni zwiedzania placą 2 zł. 50 gr. od osoby. Oprócz tego za wstęp na Górę Zamkową osobno 10 gr. Za zwiedzanie Krypty Lwa Sapieży 30 gr. Wszystkie opłaty dodatkowe wódą na konserwację danych zabytków.

Wilno powinno przyjąć godnie pierwszą tak liczną wycieczkę przybywającą do nas w czterdziestą rocznicę naszego wyzwolenia, zwracamy się więc do całego wileńskiego społeczeństwa z gorącą i serdeczną prośbą, by jak najwięcej osób wzięło udział w podejmowaniu naszych gości o przedewszystkiem by się tłumnie stawili o 10 rano na Rossie i wzięło udział we wspólnym podwieczorku u Strzałki.

Wycieczka Żydów wileńskich do Kowna.

Litewskie ministerstwo spraw wewnętrznych zezwoliło na przyjazd do Kowna ekspedycji z Wilna, składającej się z 25 osób. Podanie złożone było o pozwolenie na przekroczenie granicy przez 28 osób, zezwolenie jednak otrzymało 25 osób.

Pobyt w Kownie potrwa 10 dni.

Wspomnianą ekspedycję urządził 2-wo żyd. „Taruht”. Termin wyjazdu zależny jest od zezwolenia naszych władz państwowych.

Poprawa stanu sanitarnego w Wileńszczyźnie.

Na terenie niektórych powiatów Wileńszczyzny bawili ostatnio przedstawiciele Wydziału Zdrowia, którzy prowadzili akcje przeciw chorobie. Równocześnie przedstawiciele zdrowia zbadałi oraz zapoznali się z warunkami higienicznymi i zdrowotnymi naszej ludności na wsi. Zbadano miejscowości, które w swoim czasie były zagrożone epidemią tyfusu plamistego.

Obecnie miejscowości te, dzięki energicznemu staraniu władz sanitarnych nie zagrożą już żadnemu powrotnemu bezpieczeństwu tyfusu.

Na terenie powiatów: święciańskiego, zambrowskiego, postawskiego, brasławskiego, dziśnieńskiego, mołodeczńskiego i wileńskiego warunki sanitarne są dobre.

W powiatach, gdzie grasowała przed paru miesiącami epidemia tyfusu plamistego i brzusznego obojętność warunków i przepisy sanitarne — higieniczne, które przyniosły zbawienny skutek, gdyż obecnie w powiatach tych poza drobniemi chorobami — poważniejszej zachowały się nie zanotowano. Ostatnia ilustracja stwierdziła znaczną poprawę warunków higienicznych — sanitarnych w województwie.

Powiat wileński — trocki w rachubie nie jest brany, gdyż słynie on już od dawna z racjonalnej gospodarki i zdrowotnych warunków sanitarnych.

Ekspert skór podeszwywanych do Rosji sowieckiej.

Podług otrzymanych przez nas informacji ekspert obywatel polski do Rosji Sowietów uda się w najbliższym czasie. Najbardziej rzetelnie mają być eksportowane skóry podszwywone. Ze względu na dużą ilość garbarni w Wilnie — Wileńszczyźnie, tutaj jest przemysł garbarski najlepiej rozwinięty, a w ośmiu eksportu polskim rolę nieopisani. Pierwszą transporty skór mają już przejechać do Rosji Sowietów jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca.

Decyzja o Targach Północnych.

Kwestja Trzech Targów Północnych dotychczas nie została zdecydowana. W związku z tem dla powzięcia ostatecznej decyzji na dzień 25 b. m. zwołane zostało posiedzenie Komitetu wykonawczego Trzech Targów. Za urzędowaniem w roku bieżącym tar-

gów wypowiedziało się szereg instytucyj i samorządy gospodarcze. Przypuszczając więc należy, że decyzja Komitetu pójdzie po linii postulatów instytucyj i sfer gospodarczych naszego miasta.

Eksport trzody chlewnej do Z.S.S.R.

Jak już donosiliśmy, Polski Związek Eksporterów Trzody Chlewnej, nawiązał z Sowietami pertraktacje na dostawę większych transportów bitych trzody chlewnej i bekonów.

W celu zawarcia umowy z Sowietami, bawili w Moskwie z Wileńszczyzny specjalna delegacja eksporterów trzody chlewnej, która również nawiązała kontakt na dostawę nierogacizny i była bitygo.

W związku z zawartymi umowami z Sowietami pierwszy transport trzody chlewnej został już wysłany przez eksporterów województw centralnych. Ostatnio został wysłany również wagon bekonów z rzeźni eksportowej w Wolkowsku. Transport bekonów z województw kresowych wysłany tytułem próby do Z. S. R. R. został przychylnie przyjęty przez komisję sowiecką, która uznała, iż towar polski jest pierwszorzędnej jakości, w związku z czem — zostaje on zupełnie aprobowany przez oficjalne czynniki sowieckie.

Nadesłano więc zapotrzebowanie na dalsze transporty bekonów, słoniny, szmalcu i t. p.

Wobec tego, że Sowiety żądają dużych transportów trzody chlewnej, Zarząd Eksportowej Rzeźni w Wolkowsku wszczął pertraktacje z hodowcami bydła na terenie województwa: nowogrodzkiego, poleskiego, białostockiego i wileńskiego, na dostawę trzody chlewnej.

Do Wilna przybyli specjaliści delegacji, którzy nawiązały z miejscowymi hodowcami i eksporterami pertraktacje w sprawie dostarczenia do rzeźni w Wolkowsku większych transportów bydła, które będzie wysyłane do Wolkowsku, gdzie następnie ulegnie przerobieniu, poczem eksportowane będzie do Z. S. R. R.

W związku z rozpoczęciem eksportu trzody chlewnej — wileński handlarz i eksporterzy bydła oraz hodowcy otrzymali zamówienie na przesłanie 1000 sztuk trzody chlewnej.

Z tygodnia przedświątecznego.

Na zdjęciu naszym widzimy sprzedaw baranków wielkanocnych.

Zmiany w rozkładzie autobusów.

Dyrekcja „Tomaka” z dniem 18 b. m. wprowadza letni rozkład jazdy, co pociągnie za sobą zmiany w kursowaniu autobusów. Zmiany polegają na tym, że linja trzecia zostanie przedłużona do Pośpieszki. Dotychczasowa liczba kursujących na tej linji autobusów zwiększona zostanie o 9 nowych. Autobusy kursować będą co 3 minuty.

Linja łącząca plac Orzeszkowej z Jerolimką, będzie miała zamiast 4 kursów — 8.

Dotychczasowa przerwa na linji 6-jej między godz. 9 a 13 zostanie zniesiona.

Autobusy na linji 7-jej kursować będą bez przerwy przez cały dzień co 15 minut.

Ujęcie włamywacza.

Od dłuższego czasu polejca śledcza Wilna poszukiwała niebezpiecznego złodzieja i włamywacza Władysława Dreko, który dokonał na terenie miasta szeregu kradzieży mieszkaniowych.

Dreko znany jest w polejce pod przydomkiem „Nuchwytnego”. Udawało się mu kilka razy zbiec z aresztu centralnego. Wzorzaj polejca śledcza miasta otrzymała informację, że Dreko ukrywa się w mieszkaniu swojej kochanki przy ul. Dolnej.

W związku z tem, w nocy patrol polejki śledczej otoczył dom kochanki włamywacza Dreko, dwóch zaś wywiadowców z rewolwerami w rękach wkroczyło do mieszkania Nuchwytnego Dreko w mglnym oku na wiek wkraczających wywiadowców zorientował się w sytuacji. Jednym susem wskoczył na parapet okna, wybił butem szybę i wyskoczył na ulicę, wpadając w ręce przychodzących pod oknem policyjantów. Zatrzymano również jego kochankę.

PRĄDOŻERCA ŻRE ZA DWUCH PHILIPS TWÓJ OSZCZĘDNY DUCH
KUPIJĄC NIECO DROŻSZE ŻARÓWKI PHILIPSA ZAOSZCZĘDZICIE MNÓSTWO NA ZUŻYCIU PRĄDU.

Wielkodygnioowe nastroje Z Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie.

Pomimo nocnych przymrozków, czuło wiosnę w powietrzu, nawet chwilami chłodny podmuch wiatru, przynosił jej zapach, a słonec łśni cudownie, rozkosznie przygrzewa i każe zapomnieć, że to dopiero połowa kwietnia i że w naszym klimacie mogą jeszcze przyjść mrozy.

Tempo życia nastroiło się w rytm wiosny, porządków i przygotowań świątecznych. Wszędzie widać otwieranie i szorowanie zamkniętych na zimę okien, trzepanie mebli i dywanów, zawieszanie świeżo upranych firanek i t. d. Gosposie zabrały się już gorączkowo do pieczenia tortów i mazurków, które chociaż w mniejszej ilości muszą jednak przygotować przy tradycyjnym święconem. Chociaż kryzys i brak gotówki coraz mocniej gnębi, ruch w sklepach spożywczych jest dość znaczny, nie sposób wyżyć się wrodzoną Polakom a zwłaszcza wilanom gościnnością, nie zaprosić w okresie świątecznym przyjaciół i znajomych i nie ufetować ich przysmakami, więc choć plaster, kapuś, sukinia lub kostium wiosenny są nieodzownie potrzebne, wydaje się jednak ostatni tygodni na towary spożywcze. Skutkiem tego inne sklepy świecą pustkami, kupcy i ekspedientki zewają z nudów beczynościami i zdenierowania, pomimo iż szyby wystawienia się barwami teży i reklamują najnowsze wzory, modele i fasony.

Pogoda w Wielkim Tygodniu dopisuje, to też na chodnikach rojno od spacerowiczów zwłaszcza że jest to również okres świąt żydowskich. Niemalą atrakcją dla wilan, było wtorkowe półgodzinne zamknięcie elektryczności, kto żył wyległ na ulicę, aby w piękną księżycową noc obserwować poruszające się na niebie samoloty wyglądające jak ruchome gwiazdy. Zakończenie imprezy na Pohulance przez oświeleniu świec, dalo też oryginalne i nastrojowe efekty, a trzeba przyznać, że pomimo trudności połączonych z prowizorycznym oświetleniem gmachu świecami, na wódrze, w szatni i w wstęplu panował porządek wzorowy. Było to zarazem ostatnie przedstawienie przed świętami, gdyż w przywołanym żywocie aktora, tylko trzy lub cztery dni Wielkiego Tygodnia są dniami wypoczynku.

Nie chcąc zawieszać przedstawień, niektórzy z naszych kin wystawiają obrazy treści religijnej, lecz trzeba przypuszczać, że będą one miały słabą frekwencję, bo kłóć będzie miał czas do nich chodzić, wobec natłoku pracy przedświątecznej i pięknej tradycji nawiedzania Grobów we wszystkich wileńskich kościołach.

P. P. S. i Bund wystąpią wspólnie w dniu 1 maja.

Onegdaj odbyła się wspólna konferencja Komisji Okr. Związków Zawodowych i Zawodowych Związków Żydowskich. Tematem na rad była sprawa organizacji pochodu 1-majowego. Postanowiono zorganizować wspólną demonstrację uliczną pod sztandarami P. P. S. i Bundu. Szczegóły pochodu 1-majowego opracuje specjalnie wyłoniona komisja.

Trafila pod pociąg.

Wzorzaj na linji Wilno — Grodno na 187 km, znaleziono przy torach kolejowych 60-letnią Maksymowicz, mieszkankę kolonii Herodnicki z gminy Czarna Wieś

Maksymowicz, będąc umysłowo chorą wpała pod pociąg i została zabita

O wypadku powiadomiono władze bezpieczeństwa

Biblijeka T-wa w ciągu pierwszych 3-cmiesiący (styczeń, luty, marzec) r. b. otrzymała od 19 osób i 33 instytucyj oraz redakcyj czasopism — 709 dzieł w 829 tomach.

Najobficiej i najliczniej dary w książkach złożyli pp.: Walerjan Charkiewicz — 170 t., Kazimierz Poniatowski — 168 t., Marja Jędrzejewska — 70 t., Marja Michniewiczówna — 49 t., Ignacy Zieliński — 44 t., Marjan Mielkowski — 20 t., Zygmunt Zawadzki, Michał Bronsztein, Stanisław Zajączkowski, Oktawian Rakiewicz i inn. Pozatem z instytucyj najliczniej dary nadesłały: Zarząd Funduszy Kultury Narodowej — 150 t. dzieł, wydanych z zasłuki E. K. N.; Państw. Inst. Nauk. Gospod. Wiejsk. w Puławach — 20 t. wydawnictw własnych; T-wo Naukowe Lwowskie, z którym T-wo P. N. pozostaje w stosunkach wymiennych od początków swego istnienia w r. 1907 — 11 t.

Dział rękopisów wzbogacony został w ciągu tego czasu przez 4 ofiarodawców, a mianowicie: Rodzina Cierniejskich za pośrednictwem p. Kazimierza z Bułkowskich Zygmuntem Cierniejskiej z Wilna złożyła zbiór przeszło 300 listów z lat 1854—58, p. Stanisława Sidorowicza (ur. 1798 zm. 1858) znakomitego palestranta wileńskiego i wybitnego czeladnika; p. Zygmunt Szukiewicz, który już dawniej złożył w zbiorach T-wa formularz służbowy Ludwika Narbutta — obecnie nadesłał rękopis wiersza Syrokomli do archiw. Wacława Zielińskiego; p. Kazimierz Poniatowski (autograf T. T. Jezab. oraz NN 2 dokumenty pergaminowe — treści najaktualnej — z I pol. XV w.

Muzeum T. P. N. w pierwszym kwartale r. b. wzbogacone zostało darami, złożonymi przez siedem następujących osób: Kazimierz Cierniejski, Anne i Heljodora Puzyrnicy, Ninie Korczyńska, Marię Michniewiczównę, NN i Anne Paprocką. Tą drogą przyszło 14 przedmiotów, spośród których szczególną wagę posiadają, darowane przez p. Cierniejską a pochodzące po rodzinie Cierniejskich, wspomnianie popiersie gipsowe natury wielkości wspomnianego Stanisława Sidorowicza oraz dwa albumy z 276 fotografiami panujących, dyplomatów i polityków europejskich z drugiej połowy XIX w., zebraniemi przez syna poprzedniego Konstantego Sidorowicza, Konstantego w Darnstadtzie i Madrycie. Obok tego otrzymano 2 ordery ros., 4 medale, 1 asygnot ros., kieliszek srebrny z pocz. XIX w. rogatywkę wyszwaną paciorkami z powstaniami styczniowego i dwie fotografie (w tem portret A. H. Kirkora z dedykacją odręczną).

Przy sposobności prostujemy mylnie podany w sprawozdaniu poprzednim dr. p. Melanji Czarkowskiej, a mianowicie: zegerę męską, pokrytą z pierw. pol. XIX w. firmy „Pateck-Genève”.

Wszystkim ofiarodawcom, którzy o zaslaniu zbiorów T. P. N. pamiętały raczyli, Zarząd T-wa składa najserdeczniejsze podziękowania.

Przy okazji zaznaczamy, że Muzeum T-wa dostępne jest dla zwiedzających w niedziele od g. 12 do 2 za opl. 50 gr. od osoby, wy cieczki; zbiorowe oraz żołnierze placą 20 gr. Członkowie T. P. N. korzystają z wolnego wstępu. W dni powszednie wycieczki zbiorowe mogą zwiedzać Muzeum na tydzień w nankach za uprzednim zgłoszeniem się do Biura T-wa przy ul. Lelewela 8 — osobiste lub telefonicznie (tel. 14-79) w godz. 9—1.

RADJO

PIĄTEK, dnia 14 kwietnia 1933 r.
11,40: Przegląd prasy. Kom. meteor. Czas 12,10: Muzyka z płyt 13,20: Kom. meteor. 14,40: Program dzienny. 14,45: Muzyka religijna (płyty). 15,25: Kom. L. O. P. P. 15,35: Odzyt. 15,50: Arcydziała wokalne muzyki religijnej (płyty). 16,40: „Mała skrzyżdzka”. 17,00: Retransmisja stacji zagranicznej. 17,55: Program na sobotę. 18,00: Koncert. 18,40: Ze spraw litewskich. 18,55: Rozmait. 19,00: „Średniowieczny żal za grzechy” — odczyt 19,15: Rozmait. 19,20: „Przegląd prasy roln. kraj. i zagr.” 19,30: „Obrzędy wielkopiątkowe” — felj. 19,45: Pras. cz. radj. 20,00: Koncert religijny. 21,50: Wład. sport. 22,00: Studchowski „Parsifal”. 23,30: Kom. meteor.

WARSZAWA.
PIĄTEK, dnia 14 kwietnia 1933 r.
16,45: „Przegląd wydawnictw perjodycznych”. 17,00: Koncert Reprez. Orkiestry Politycznej Państwowej. 21,40: Koncert religijny wyk. Chóru Kościoła św. Krzyża pod dyr. J. Maklakiewicza.

NOWINKI RADJOWE.

KONCERT WIELKOPIAŃKOWY
W Wielki Piątek o godz. 21,40 radjostacja warszawska nadaje koncert religijny w wykonaniu chóru mieszanego kościoła św. Krzyża w Warszawie pod dyrekcją Jana Maklakiewicza z udziałem Ignacego Dygasa, Heleny Azaiewiczówny oraz Jana Pasierba (fisharmonia). Program zawiera wielkopostny pieśń religijne Stanisława Niemirowskiego, Moniuszki oraz szereg dawnych pieśni polskich z 16 wieku w opracowaniu Jana Maklakiewicza.

WŚRÓD PISM.

— Ukazał się pierwszy numer dwutygodnika naukowe — literackiego p. t. „Rubbikon” wydawany w formie magazynu wprowadza do świata wydawniczego nowość techniczną, a mianowicie: podzielony został na działy i numerowany podwójnie, t. j. na górze i dole strony. Brzuszarywany przylepi jest w tem sposobie, iż każdy dział można w całości wydzielić, co umożliwia sfornowanie z dorocznego zbioru kilkunasto — tomowej biblijeki zbieranej według działów.
Pismo zawiera 18 następujących działów: Na Forum życia; Wadomości ze świata wedy; Biesiady literackie — artystyczne; Szkice historyczne; Magazyn beletrystyczny; Pamiętniki; Perlasowa Kuźnia; Przegląd Ezoletyczny; Refleksje; Rozmaitości i uwagi; Wykładnia porównawcza 7 języków; Powieści; Poradnia prawnicza; Lekarzy domowy; Lamus hu moru; Ponopium; Doroczny skorowidz wiadomości ważniejszych; Rozrywki; Informacje. t. p. w. przyczem na każdy dział składa się po kilka artykułów.
Pierwszy numer obejmuje 160 stron, przyczem druk wykonany został na dobrym jakościowym papierze, pomimo, iż wydawnictwo należało do rzędu tanich, bo wynosi w premii miesięcznie 3 zł. miesięcznie.

S P O R T

Sport walczy o dostęp do szkół.

Silny wpływ sportu, na młode pokolenie nie ulega obecnie żadnym wątpliwościom. Liczne zastępy młodzieży wypełniają sale gimnastyczne i boiska, wytrwale dążąc do podniesienia swej sprawności fizycznej. Wysiłek ten sam przez się, zasługując nawet na poparcie, lecz pewną gloryfikacją, o-taczającą sukcesy wybitnych sportowców, posiada tę ujemną cechę, iż sprawność fizyczna zaczyna w oczach zapalonej i bezkrytycznej młodzieży, wyrastać na miarę jakiegoś pierwszorzędny czynnik życia, zacierając znaczenie i wartość innych dziedzin o charakterze umysłowo-ideowym.

Modzie szkoła nie ma prawa na leżeć do klubów sportowych. Ten zakaz Min. W. R. i O. P. jest spowodowany brakiem odpowiedniej opieki lekarskiej oraz niezdrową atmosferą panującą w klubach sportowych. Należy jednak stwierdzić, iż bardzo często jest on pomijany i uczniowie biorą udział w zawodach klubowych, występując pod pseudonimami.

Sprawa ta domaga się stanowczego uregulowania. Alboż Ministerstwa winien być stanowczo przestrzegany, albo też należy stworzyć takie warunki w klubach sportowych, by młodzież szkolna mogła do nich u-

dzielić na należenie do klubów sportowych z tem, że związki sportowe uzyskają od władz szkolnych odpowiednie wytyczne i w myśl ich — stwarzają warunki takie, które dadzą gwarancję racjonalnego wychowania sportowego młodzieży w klubach ZPZS i poszczególne związki państwowe opracują program pedagogiczny w odniesieniu do młodzieży szkolnej w klubach.

Tyle uchwała. Jest ona, co prawda, tak elastyczna, iż może zadowolić zarówno zwolenników jak i przeciwników należenia młodzieży szkolnej do klubów sportowych. Piszesny „przeciwników”, gdyż doprawdy zasadniczo nikt nie sprzeciwiał się udziałowi młodzieży w klubach sportowych, gdyżby nie fatalne warunki, które tam panują.

Jedno tylko można zaznaczyć: że najniebezpieczniej nie łudzić się bowiem, iż zarządy klubów potrafią racjonalnie i radykalnie zmienić psychikę swych członków. Zbyt długo psychika sportowców, puszczona samopas, błakała się po bezdrożach uludnej sławy sportowej, by teraz odrzucała ucieczkę zaniebie. Dopuszczenie młodzieży szkolnej do klubów nie podnieśnie w nich poziomu moralnego, natomiast raczej młodzież ulegnie panującemu tam stonkum i atmosferze.

Niech najpierw zmienią się kluby, a potem dopiero sprawa należenia do nich młodzieży szkolnej stanie się aktualną. w. p. j.

ZAWODY STRZELECKIE HUFCÓW SZKÓŁ ŚREDNICH

W dniu 12 kwietnia 1933 roku staraniem Komendy P. W. Wilno — Miasto I zostaly zorganizowane zawody strzeleckie z broni długiej wojkowej i małokalibrowej dla zes-podług hufców szkół średnich ogólnie — kształcących.

Zespół gimn. im. J. Lelewela do zawodów z broni m.-kal. nie stawil się.

1 miejsce z br. m.-kal. zajął zespół gimn. A. Mickiewicza w składzie: Pietkiewicz Wacław, Jagoda Wiktor, Świetlikowski Paweł, Rouba Ryszard i Stawicz Władysław osiągając 668 pkt. na 750 możliwych.

2 miejsce zajął zespół gimn. im. Z. Augusta osiągając 652 pkt. na 750 możliwych.

3 miejsce zajął zespół gimn. J. Słowackiego osiągając 641 pkt. na 750 możliwych.

1 miejsce z broni wojkowej zajął zespół gimn. im. A. Mickiewicza w składzie: Jagoda Wiktor, Rouba Ryszard i Pietkiewicz Wacław osiągając 223 pkt. na 270 możliwych.

2 miejsce zajął zespół gimn. im. J. Słowackiego osiągając 220 pkt. na 270 możliwych.

3 miejsce zajął zespół gimn. im. J. Lelewela osiągając 209 pkt. na 270 możliwych.

W strzelaniu indywidualnym z broni wojkowej:

1 miejsce zdobył Jagoda Wiktor osiągając 79 pkt. na 90 możliwych.

2 miejsce zdobył Kryczyński Walenty osiągając 79 pkt. na 90 możliwych.

3 miejsce zdobył Dowgielewicz — Baniewicz Stanisław osiągając 78 pkt. na 90 możliwych.

W strzelaniu indywidualnym z broni inakalibrowej:

1 miejsce zdobył Borowski Stanisław osiągając 140 pkt. na 150 możliwych.

2 miejsce zdobył Pietkiewicz Wacław osiągając 138 pkt. na 150 możliwych.

3 miejsce zdobył Jagoda Wiktor osiągając 138 pkt. na 150 możliwych.

Piątek 14 Kwietnia

Wschód słońca — 4 m. 47
Zachód — 6 m. 30

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym 14 kwietnia według P. I. M. — Najpierw stopniowy wzrost zachmurzenia...

OSOBIŚTA — Bawi na Wileńszczyźnie wojewoda pomorski p. Stefan Kirtlik...

MIEJSKA. — Komplikacje z pożyczką angielską. Onegdaj wieczorem w magistracie odbyło się nadzwyczajne posiedzenie...

TEATR I MUZYKA — Teatr „Lutnia”. Dziś przedstawienie za wieszona Witowska w teatrze „Lutnia” rozpoczyna się w niedzielę najbliższą.

Przestrogi żony czyli tragedia nieposłusznego męża. — Uważaj Czesławie, jedziesz do Sodomu i Gomory...

GOSPODARZA — Eksport wileńskiej papierówki do Niemiec. W związku z zwoleńiem rządu niemieckiego na wóz do Niemiec 200.000 tonn polskiej papierówki...

ZE ZWIĄZKÓW I STOW. — Delegacja Zw. Inwalidów i p. starszy. W dniu 11 b.m. p. Starosta Grodzki W. Kowalski przyjął delegację Okr. Kola Zw. Inwalidów...

JANINA FALEWICZ. Wspomnienia z podróży po Afryce Północnej. — Księga Sunna daje najrozmaitsze rady życiowe. Nie ma duchowości w naszym życiu...

ZE ZWIĄZKÓW I STOW. — Delegacja Zw. Inwalidów i p. starszy. W dniu 11 b.m. p. Starosta Grodzki W. Kowalski przyjął delegację Okr. Kola Zw. Inwalidów...

ZE ZWIĄZKÓW I STOW. — Delegacja Zw. Inwalidów i p. starszy. W dniu 11 b.m. p. Starosta Grodzki W. Kowalski przyjął delegację Okr. Kola Zw. Inwalidów...

ZE ZWIĄZKÓW I STOW. — Delegacja Zw. Inwalidów i p. starszy. W dniu 11 b.m. p. Starosta Grodzki W. Kowalski przyjął delegację Okr. Kola Zw. Inwalidów...

ZE ZWIĄZKÓW I STOW. — Delegacja Zw. Inwalidów i p. starszy. W dniu 11 b.m. p. Starosta Grodzki W. Kowalski przyjął delegację Okr. Kola Zw. Inwalidów...

ZEBRANIA I ODCZYTY. — Z T-wa Popierania Przemysłu Ludowego. Zarząd Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego zawiadamia, że Walne Zgromadzenie Członków...

SPRAWY ŻYDOWSKIE. — Żydowski Komitet do bojkotowania towarów niemieckich. W ub. środę z inicjatywy dr. Wygodzkiego utworzył się w Wilnie Komitet przedstawicieli społeczeństwa żydowskiego...

ROZNE. — Przeniesienie 5 Urzędu Skarbowego. — Izba Skarbowa w Wilnie podaje do wiadomości, że od dnia 18 kwietnia br. 5 Urząd Skarbowy m. Wilna...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

ROZNE. — Zniesienie opłat na rzecz bezrobotnych. W Dyrekcji Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego S. A. Mickiewicza 8, z dniem 1 kwietnia r. b. zniesiony został dotychczas pobierany podatek na rzecz bezrobotnych...

— Okradł, trzymajcie, złodziej! — Skradł mi 40 złotych! — Przybiegł policjant i nie zważając na prośby przygodnego znajomego pana W. od prowadził obu do komisariatu. Przy oskarżonym o kradzież nie znaleziono jednakże 40 złotych.

— Może pan schował je gdzieś indziej — zwrócił panu W. uwagę policjant. — Nie! Ten złodziej skradł mi. Co teraz powiem żonie! — Dla całkowitego wyjaśnienia sytuacji zezwolenie go i znaleziono na szyi w woreczku 40 złotych.

— Wysoki sędzię na śmierć zapomniałem że schowałem je. — Pamiętałem tylko o przed strojach żony — mówił pan W. stojąc przed sądem pod zarzutem fałszywego oskarżenia. Wyrok — 8 miesięcy więzienia.

— A mówiał! — rzekła żona spoglądając na niego bazylijskimi wzrokiem. — A mówiałam nie chodź do knajpy. Wład.

NA WILEŃSKIM BRUKU Z POWODU BOJKOTU TOWARÓW NIEMIECKICH USTAŁ SZMUGIEL SACHARYNY I KAMYCZKAMI OD ZAPALNICZEK. Wszczęta przez Żydów akcja bojkotu towarów niemieckich, jako reakcja na przesławianie Żydów w Niemczech — przynosi do tej chwili pozytywne wyniki. Dowiadujemy się że źródła policyjne, ustaliły że całkowicie szmugiel sacharyny i kamyczkami od zapalniczek oraz innymi towarami niemieckimi, sprowadzonymi do Wileńszczyzny z Niemiec droga nielegalna — via Litwa.

— Eksportery litewscy, wobec braku za mówień z Wilna i Wileńszczyzny, nie wykuli pili zamówionych towarów niemieckich, które leżą w melnach przemysłowych. (el).

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

ZŁODZIEJKA ZEBRACZKA. — Wezrąj aresztowana została niejaką Marcjana Kapustowa, która w przebraniu żebraczki odwiedzała znajomości mieszkanca w Śródmieściu i okradala je.

DO N-RU ŚWIĄTECZNEGO

ADMINISTRACJA „KURJERA WILEŃSKIEGO“ (UL. BISKUPIA 4, TFL. 99)

PRZYMUJE OGŁOSZENIA codziennie od g. 9-3

POD TWOJĄ OBRONĘ

W KINIE WILNIE

REWJA

to chluba polskiej kinematografii dziękowej
Adam Brodzisz, Władysław Walter, Marja Bogda, Bogusław Śamborski, Trapszo i Lindorfówna
to nazwiska, które mówią same za siebie.

Św. Franciszek z Assyżu

Potęny film, obrazujący Żywoć i Dzieje Świętego.
W roli świętego: Alberto Pasquali.
Reżyser: Hrabia Automaro.
Początek o godz. 3-5-7-9-ej

W cieniu Krzyża

10 000 statystów! 12 000 robotników! 5 mil. dolarów koszt produkcji!
100 lwów i lwiej! Rzym ginący w płomieniach i występkach! Ludzie w szponach dzikich zwierząt. Bilety honor. i bezpł. bezwzgl. nie ważne. Ceny bilet, w obydwu kinach jednokowe

WŁÓCZĘGA (Z pieśnią na ustach)

LAWRENCE TIBBETT

Od 16-go b. m. Rewelac. Świąteczny program! Wielki film muzyczny-śpiewny wytwórni M. G. M.
Miłość, humor, śpiew — to bohater filmu „Pięniarz Gór”
genjal. śpiewak, tyran barst., Metropol. Opery House w New-Jorku i najpięk. blond. Roland Young w roli gł.
NAD PROGRAM: Przepiękny dodatek Foxa „DAR POMORZA”. Początek o godz. 2-ej

SWIATOWID

Mickiewicza 9

BEN-HUR

Monumentalne epokowe misterium z znakom. Freda Niblo.
Początki chrześcijaństwa. Prześladowanie Chrześcijan i Żydów.
W roli głównej RAMON NOVARRO. Dla młodzieży dozwolone.

WINA GRONOWE

MUSKAT RUMUŃSKI, MARSALA, MADERA, WĘGERSKIE — butelka 3/4 litra — zł. 3.50
oraz wielki wybór win odciecznych własnego importu, po cenach konkurencyjnych — poleca
D.-H. ST. BANEL i S-ka
Wilno, ul. Mickiewicza 23, tel. 8-49

PROSZEK „KOGUTEK”

USUWA NAJUPORCZYWSZY BÓL GŁOWY

OSTRZEŻENIE. Przy kupnie akceptować i wyraźnie żądać tylko oryginalnych proszków z „Kogutkiem”, Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu i wystrzeżać się naśladownictw uporzuczywie polecanych w podobnym do naszego opakowaniu.

Wyjątkowa okazja przed świętami!

WYPRZEDAŻ LIKWIDACYJNA
PEŁY GRAMOFONOWYCH I GRAMOFONÓW
za bezcen

„START”

Wilno, Królewska 1

PRZYPOMNIENIE

FABRIARNI, PRALNI
CHEMICZNEJ I GREPLARNI

„EXPRESS”

Wielka 31 (róg Szklanej)

SEZON WIOSENNY

SIĘ ROZPOCZĄŁ! — CENY ZNIŻONE!
Proszę się przekonać
Prasowanie ubrań i gremplowanie materiałów na poczekaniu.

GIĘŁDA WARSZAWSKA.

WARSZAWA. (Pat.) — DEWIZY: Londyn 30,37 — 30,39 — 30,23. Nowy York kabel 8,90 — 8,92 — 8,88. Paryż 35,10 — 35,19 — 35,01. Szwajcjarja 172,32 — 172,75 — 171,89. Berlin w obrocie nieof. 311,50.
AKCJE: Bank Polski 74,50.
DOLAR w obr. pryw. 8,88 1/4.
RUBEL: 4,72 i pół.

GIĘŁDA ŻYWOĆ — TOWAROWA I LNNARSKA W WILNIE

z dn. 13. 4. 1933 r.

CENY TRANZ: — Mąka pszenna 0000 A. Luks. — 59,39 i pół, mąka żytnia do 55 proc. 32 i pół, mąka żytnia do 65 proc. — 27 i pół, mąka żytnia siłkowa — 23, mąka żytnia razowa — 22. Tendencja na mąkę moczna.
Notowania lnu bez zmian (jak 10 kwietnia). — Obroty małe.

WYJĄTKOWA OKAZJA PRZED ŚWIĘTAMI!

WYPRZEDAŻ LIKWIDACYJNA
PEŁY GRAMOFONOWYCH I GRAMOFONÓW
za bezcen

„START”

Wilno, Królewska 1

WYJĄTKOWA OKAZJA PRZED ŚWIĘTAMI!

WYPRZEDAŻ LIKWIDACYJNA
PEŁY GRAMOFONOWYCH I GRAMOFONÓW
za bezcen

„START”

Wilno, Królewska 1

ZAKŁADY GRAFICZNE

ZNICZ

DAWN. PRZY UL. 5-TO JAŃSKIEJ 1

INDYKI

TUCZONE
oraz wszystkie inne towary świąteczne

MAKA

extra na Baby poleca
D.-H. BANEL i S-ka
Wilno, Mickiewicza 23, telefon 8-49
UWAGA! Każdy wpłacający do kasy 50.— otrzymuje gratis butelkę wina gronowego.

WANNY

oraz żaźnie mąskie i damskie dziś i jutro po takich cenach ul. Niemiecka 6

Perfomy i wody kwiatowe

flakoni i na wagę najn. zapachów, kremy, puder i róż.
Przedmioty gospodarcze, zaprawy, szczotki, sukna do froterki
Środki do czyszczenia i srebrzenia metali, pasta i płyn do obuwia.
OPŁATKI, szafrań, wanilia, karadamon, rozmaite olejki i esencja do li-kierów i pieczywa.
FARBA I LAKIER DO JAJ.
Przybory i nożyki do golenia
POLECA
Skład Apteczny i Perfumerja
J. SZAMBEDAŁ
W. Pokućanka 14. Egzystuje od r. 1901 (wis-a-wis Teatru Wielkiego)
Wybór najwiękzy. Obsługa punktalna i sumien.

Akuszerka

Marja Laknerowa
przyjmuje od 9 do 7 wiec, ulica Kasztanowa 7, m. 5. W. Z. P. Nr. 69

Poszukuję

posady ekspedientki lub kasjerki, posiadam dobre referencje.
Zgłoszenia do Administr. „K. W.” dla W. P.

Mieszkanie

3-pokojowe z kuchnią DO WYNAJĘCIA
Dowiedzieć się: ul. Słowiańska 2-a

Nauczycielka

z Warszawy poszukuje posady do dzieć w wieku od 3-12 z nauczaniem. Oferty do Administracji „Kurjera Wileńskiego” pod nau-czycielka.